سىبىرتكى “تۇيۋدەن” كەلگەن جاڭا تۇرمىس

دوڭگەلەك داۋلەتتى تۇرمىسىمىزعا قادام تاستايىق

☐ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ءتىلشىسى حان چينيان

سىبىرتكى ءتۇيۋدىڭ دە كوپ قىر ـ سىرى بولادى، ءىشىم توحتىنىڭ ۋسىنداي ورەن ونەرى بار.

“ءبىر قاباتىن ۇزىن، ءبىر قاباتىن قىسقا ەتىپ، ورتاسىنا تاعى ءبىر قابات ءتۇيۋ كەرەك”. ءىشىمنىڭ تۇعان جەرى كونەشار اۋدانى تۇققۇزاق قالاشىعى اياقمانگان قىستاعىندا ەرتە كەزدەن بەرى كاۋلەن ەگۋ باستالعان بولاتىن، كوپتەگەن قىستاق تۇرعىنى سىبىرتكىنى جاقسى تۇيەدى. بۇل ارادا وتباسىنىڭ بارىندە سىبىرتكى ءتۇيۋ ءداستۇرى بولعانىمەن، ۇزاق ۋاقىتتان بەرى باسىمدىققا يە كاسىپ بولىپ قالىپتاسپاعان ـ دى.

قازىر ۋسى قىستاق سىبىرتكى ءتۇيۋدى كاسىپكە اينالدىردى، كىشكەنتاي عانا سىبىرتكى “تۇيۋدەن” اياقمانگان قىستاعىنداعى تۇرعىنداردىڭ دوڭگەلەك داۋلەتتى جاڭا تۇرمىسى تۇلعالاندى.

كىشكەنتاي سىبىرتكى “اسىلعا” اينالدى

“بۇرىن سىبىرتكىنى ۇيگە ىستەتۋ ءۇشىن ءتۇيۋشى ەدىك، قازىر بۇل مەنىڭ دوڭگەلەك داۋلەتتى تۇرمىس كەشىرۋىمنىڭ اسىلىنا اينالدى. سىبىرتكى تۇيۋگە سۇيەنىپ اينا 3000 يۋاننان استام كىرىس تابامىن”. 10 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى 20 نەشە جىل سىبىرتكى تۇيگەن ءىشىم بالاشا ءماز بولدى.

ءىشىمنىڭ ءۇيىنىڭ قاقپاسىنا “قولونەر بۇيىمدارى شارۋا وتباسى سەحى” دەگەن ماڭدايشالىق ىلىنگەن، ەگىس جۇمىسىنىڭ ارەدىك ۋاقىتتارىندا ۇيدە سىبىرتكى ءتۇيۋ ونىڭ نەگىزگى قىزمەتى. سىبىرتكى تۇيۋگە ىستەتىلەتىن كاۋلەن سىرىق اتىز باسىندا دايىن، ءبىر سىبىرتكىنى ون نەشە يۋانعا ساتۋعا بولادى.

اياقمانگان قىستاعى ۋارىس قولونەر بۇيىمدارى ديقاندار كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۆىندە قادىر ايسا مەن ايەلى راۋشانگۇل ابدۇكەرىم سايكەسە قيمىلداپ، نەبارى بىرنەشە مينۋتتا كاۋلەن سىرىقتان كىشكەنتاي سىبىرتكى جاساپ شىقتى. “ەكەۋىمىز ەگىس جۇمىسىنىڭ ارەدىك كەزىندە كۇنىنە 6 ساعات جۇمىس ىستەپ، ءبىر كۇندە 40 سىبىرتكى جاسايمىز، بىرەۋىنەن 5 يۋان كىرىس تابامىز، سوندا اينا 6000 يۋاننان اسادى. ونان ۇيدە باعىپ جاتقان سيىر، قوي جانە ەگىستىككە ەككەن كوكونىس، جەمىس ـ جيدەكتەردى قوسقاندا، جىلدىق تابىس 50 مىڭ يۋاننان اسادى. قازىرگى تۇرمىسىمىز ءۇش ۇيىقتاساق تا تۇسىمىزگە كىرمەۋشى ەدى”. راۋشانگۇل ىستەگەن سايىن قايىراتتانا ءتۇستى.

ۋارىس قولونەر بۇيىمدارى ديقاندار كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۆىنىڭ القا باستىعى داۋتجان ابدۇرەيىم بىلاي دەيدى: بۇكىل قىستاقتا جىلىنا ءبىر ميلليونعا جۋىق سىبىرتكى ءوندىرىلىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ كىرىسىن ارتتىرىپ قالماستان، كوپ مولشەردەگى كاۋلەن سىرىق قاجەتتى دە توڭىرەكتەگى اۋىل ـ قىستاقتاردىڭ كاۋلەن ەگىمشىلىگىنە تۇرتكى بولدى.

كىشكەنتاي سىبىرتكى “ۇلكەن ماركاعا” يە بولدى

اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم پارتيا مەكتەبىنىڭ اياقمانگان قىستاعىندا تۇراتىن “ۇعىسۋ، تيىمدىلىك جاساۋ، توعىستىرۋ” قىزمەت اترەتى ۋسى قىستاقتا تۇرعان العاشقى كەزدە قىستاقتا كوپتەگەن ادامنىڭ سىبىرتكى تۇيەتىن ونەرى بار ەكەنىن ۇعىسىپ، قىستاق تۇرعىندارىن ۋسى ونەردەن پايدالانۋعا اتتانىسقا كەلتىرەدى، دەسەدە قىستاق تۇرعىندارى باستارىن شايقاپ: “سىبىرتكىنى ءتۇيىپ ۇيدە ىستەتسەك ءجون بولادى، بازارعا اپارىپ ساتساق ماردىمدى اقشا تابا المايمىز”، ـ دەسەدى.

اسىلىندە قىستاق تۇرعىندارى قولمەن تۇيگەن سىبىرتكى بەرىك بولعانىمەن، كولەم قالىپتاستىرماعان، ساتىلۋ ارناسى كەڭ ەمەس ەدى.

قىستاق تۇرعىندارىنىڭ سىبىرتكى كاسىبىن ۇلعايتۋىنا، كۇشەيتۋىنە كومەكتەسۋ ءۇشىن، 2016 ـ جىلدىڭ باسىندا قىستاقتا تۇراتىن قىزمەت اترەتى مەن قىستاق “ەكى كوميتەتى” قىستاق تۇرعىندارىن جەتەكتەپ ۋارىس قولونەر بۇيىمدارى ديقاندار كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۆىن قۇرىپ، زاۋود ءۇيىن سالىپ، “ۋارىس” ماركاسىن تىركەۋگە الدىرىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ ءبىر تۇتاس ماتەريال ەنگىزىپ، ءبىر تۇتاس ساتۋىنا كومەكتەستى. قىستاقتا تاعى سىبىرتكى جاساۋ كۋرسىن اشىپ، سىبىرتكى جاساۋ شەبەرلىك جارىسىن وتكىزدى، ءيۋسۇپ ابدۋللا قاتارلىق ءوزى 150 نەشە شاكىرت تاربيەلەپ شىقتى.

“سەلبەستىك كووپەراتيۆىنە قوسىلعاننان بەرى، ساۋدامىز بارعان سايىن كۇسەت بولدى”. ۋسى قىستاقتاعى سىبىرتكى تۇيەتىن ءىرى وتباسى سمايىل ءيۋسۇپ اسىرلەنە: “بۇرىن ساتۋ ارناسىن ءوزىمىز ىزدەيتىنبىز، قازىر قىستاعىمىزداعى ‘ۋارىس’ سىبىرتكىسىنىڭ اتاعى شىقتى، كوپتەگەن قاريدار ات ـ اتاعىن ەستىپ كەلىپ، توپ ـ توپ تاپسىرىس بەرىپ ساتىپ الۋدا”، ـ دەدى.

زاۋودقا بارىپ جۇمىس ىستەۋى قولايسىز بولعان قىستاق تۇرعىندارىنا قاراتا، سەلبەستىك كووپەراتيۆى شيكىزاتتى قىستاق تۇرعىندارىنىڭ ۇيىنە جەتكىزىپ بەرىپ، ونان سوڭ ارىبىرىنە 5 ـــ 10 يۋان باعا قويىپ، دايىن سىبىرتكىلەردى قايتا ساتىپ اكەتەدى.

“مەن ءار كۇنى 15 سىبىرتكى تۇيەمىن، ءبىر كۇندە 100 يۋان اينالاسىندا كىرىس تابامىن”، ـ دەدى كەدەي شارۋا روزى ءشارىپ قۋانا.

“قىستاقتا حالىقتى اۋقاتتاندىرۋ كاسىبى بولعان سوڭ، ادامداردىڭ سىرتقا اعىلۋىن توسىپ قالۋعا بولادى، اسىرەسە، جاستاردى”، ـ دەدى داۋتجان.

قىستاقتا سىبىرتكى تۇيەتىن ادامدار بارعان سايىن كوبەيۋدە، ءبىر ـ بىرلەگەن سىبىرتكىلەر قىستاق تۇرعىندارىنىڭ تۇرمىس ورەسىن كورنەكتى جوعارىلاتتى، كەيبىر قىستاق تۇرعىنى جاڭا ءۇي سالىپ الدى، كەيبىرەۋى وتباسىلىق جەڭىل كولىك ساتىپ الدى.

ينتەرنەتتە ساتۋ ارناسى كەڭ

ينتەرنەت جەلىلەرى اياقمانگان قىستاعىنداعى سىبىرتكىنىڭ اتاعىن الىسقا تاراتىپ، انا ءۇرلىم كەڭ بازار ايقارا اشىلدى.

“ەرەكشە ءوتىمدى، ساتۋدان قام جەمەيمىز!”، ـ دەدى داۋتجان كۇلە سويلەپ، ـ “بۇرىن ءبىز سىبىرتكىنى، باستىسى، قاشقاردا ساتاتىنبىز، قازىر ينتەرنەت ارقىلى تيانشان الابىنا ساتىپ قالماستان، گانسۋ، شاندۇڭ سياقتى جەرلەرگە دەيىن ساتا الامىز، جىلدىق ساتۋدان تۇسەتىن كىرىس 6 ميلليون يۋانعا تايايدى”.

اياقمانگان قىستاعى ۋارىس قولونەر بۇيىمدارى ديقاندار كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۆىندە جاسالىپ بولعان سىبىرتكىلەر ءۇي توبەسىنە دەيىن ۇيىلگەن، زات الۋعا كەلگەن جۇك ماشيناسى سىرتتا كۇتىپ تۇر.

“مىناۋ 1000 دانا تاپسىرىس سىبىرتكى سولتۇستىك شينجياڭعا جونەلتىلەدى، كوپشىلىك قايتالاي ىجداعاتپەن تەكسەرىپ شىعىڭىزدار”، ـ دەپ داۋتجان سەحتاعى جۇمىسشىلارعا قايتا ـ قايتا تاپسىردى.

تۇرلىشە تۇتىنۋشىنىڭ قاجەتىنە ساي، اياقمانگان قىستاعىنىڭ تۇرعىندارى توسەك سىبىرتكى، قازان جۋعىش، ساياحات قولونەر بۇيىمىندىق كىشكەنتاي سىبىرتكى سياقتى ونىمدەردى دە جاساي باستادى.

“كاسىپورىن تەك ۇزدىكسىز جاڭالىق اشىپ، جاڭا تۇتىنۋ قاجەتىن ۇزدىكسىز قاناعاتتاندىرعاندا عانا، بايانىدى ومىرشەڭدىك كۇشتى ساقتاي الادى”. داۋتجان قىستاق تۇرعىندارىن باستاپ، ديقان وتباسى قولونەر بۇيىمدارىن توقىپ سىناپ كورىپ، ادەتتەگى كاۋلەن سىرىقتان سان الۋان بەينەدەگى بۇيىمداردى جاسادى.

“ءبىزدىڭ قىستاقتاعى ‘ۋارىس’ ماركالى ءداستۇرلى سىبىرتكىلەر سىرت جەرلەردەگى كوپتەگەن زاۋودتاردى كەلىپ ارالاپ بايقاۋعا باۋرادى، ءبىزدىڭ قولونەر سىبىرتكىمىز زالدىڭ ەڭ كورنەكتى ورنىنا قويىلعان، ولار كورگەن سوڭ ەرەكشە قىزىقتى”، ـ دەدى داۋتجان، ـ “كوپتەگەن ادام ينتەرنەتتەن ءبىزدىڭ قولونەر سىبىرتكىمىزدى ساتىپ الادى”.

“پارتيانىڭ جاقسى ساياساتىنا راقمەت، قىستاعىمىزدا بۇرىن ويلاپ كورمەگەن وزگەرىستەر تۋىلۋدا”، ـ دەدى جۇزىنە كۇلكى ۇيىرىلگەن سمايىل، ـ “ءبىزدىڭ قازىرگى تۇرمىسىمىز، راسىندا، بارعان سايىن گۇلدەنىپ جاقسارىپ بارادى”.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ۋاڭ حۇڭجين بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ولكەنىڭ، رايوننىڭ، قالانىڭ شارلاۋ قىزمەتىنە جەتەكشىلىك ەتۋ، قۇزىراۋ ـ جەتەكشىلىك ەتۋ ـــ پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۋلارىن جانە باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى نۇسقاۋلارىنىڭ رۋحىن دايەكتەلەندىرۋدىڭ، تياناقتاندىرۋدىڭ، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شارلاۋ، شارلاپ تەكسەرۋ قىزمەتىنە ورتالىقتانعان ءبىر تۇتاس باسشىلىعىن كۇشەيتۋدىڭ ماڭىزدى شاراسى، سونداي ـ اق شارلاۋ، شارلاپ تەكسەرۋدىڭ جوعارى ـ تومەن بىرلەسىپ قيمىلدايتىن ستراتەگيالىق جۇلگەسىن ورناتۋدىڭ، بۇكىل مەملەكەتتىڭ شارلاۋ، شارلاپ تەكسەرۋىن جوعارى ساپالى دامىتۋدى تۇلعالىق جاقتان ىلگەرىلەتۋدىڭ ناقتى قاجەتى. باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ شارلاۋ قىزمەتى جونىندەگى ماڭىزدى بايىمداۋلارىن ىشكەرىلەي ۇيرەنىپ، دايەكتەلەندىرىپ، ساياسي دەڭگەيدى جوعارىلاتىپ، شارلاۋ قىزمەتىنىڭ باعىتىن جانە ساياسي شارلاۋدىڭ تالابىن ءداپ باسىپ مەڭگەرىپ، ساياسي شارلاۋدىڭ ءتۇبىرلى مىندەتىن، قۋىن بەتالىسىن، باقىلاۋ ءتۇيىنىن، باقىلاۋ ولشەمىن جانە باقىلاۋ جولىن ءداپ باسىپ مەڭگەرىپ، نازاردى پارتيانىڭ لۋشيان، باعىت ـ ساياساتتارىنىڭ، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ كەلەلى شەشىمدەرىنىڭ، ورنالاستىرۋلارىنىڭ، باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى نۇسقاۋلارىنىڭ، تالاپتارىنىڭ دايەكتەلەنۋىن، تياناقتانۋىن باقىلاۋعا شوعىرلاندىرىپ، پارتيا ۇيىمدارىن جانە پارتيالى كادرلاردى جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋ، ىسكەرلىك كورسەتۋ سىندى ءىس جۇزىندىك ارەكەتى ارقىلى “ەكىنى قورعاۋدى” امالياتتا ايگىلەۋدى ىلگەرىلەتۋگە قۇزىراۋ؛ ءبىر تۇتاس باسشىلىقتى، دارەجەگە ءبولىپ جاۋاپتى بولۋعا تاباندى بولىپ، پارتكومنىڭ تۇلعالىق جاۋاپكەرشىلىگى سىندى ۋسى ءبىر “تەتىكتى” مىقتاپ يگەرىپ، پارتكومنىڭ تۇلعالىق جاۋاپكەرشىلىگىن جانە شۋجيلەردىڭ ءبىرىنشى جاۋاپتى ادام جاۋاپكەرشىلىگىن، شارلاۋ، شارلاپ تەكسەرۋ قىزمەتى باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ ۇيىمداستىرىپ اتقارۋ جاۋاپكەرشىلىگىن قاتاڭ تياناقتاندىرىپ، قالالاردىڭ، اۋدانداردىڭ شارلاپ تەكسەرۋ قىزمەتىنە باسشىلىق ەتۋدى جانە جەتەكشىلىك ەتۋ، قۇزىراۋ ـ جەتەكشىلىك ەتۋدى كۇشەيتىپ، ءبىر دارەجە ءبىر دارەجەنى يگەرىپ، ساتى ـ ساتى بويىنشا تياناقتاندىرۋدى يگەرىپ، شىنايى يگەرىپ، ناقتى ىستەپ، ونىمدىلىك شىعارا يگەرۋ؛ شارلاۋدا اڭىس ەتىلگەن ماسەلەلەردى رەتتەۋ ـ تۇزەتۋدى، تياناقتاندىرۋدى جانە جەتىستىگىنەن پايدالانۋدى كۇشەيتىپ، شارلاۋدا اڭىس ەتىلگەن ماسەلەلەردى رەتتەۋ ـ تۇزەتۋدىڭ ساياسي تالابىن، تۇلعالىق جاۋاپكەرشىلىك تالابىن، كۇندەلىكتى باقىلاۋ جاۋاپكەرشىلىك تالابىن، ءادىس ـ ءتاسىل تالابىن مۇقيات دايەكتەلەندىرىپ، جالپى بەتتىك رەتتەۋ ـ تۇزەتۋ مەن ءتۇيىندى رەتتەۋ ـ تۇزەتۋدى ۇزارا ۇشتاستىرۋعا تاباندى بولىپ، جونگە سالۋدىڭ ناقتى ونىمدىلىگىن ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، “سوڭعى جارتى بولىك جۇمىستاردى” تىڭعىلىقتى ويداعىداي ىستەۋ؛ جوعارى ـ تومەن بىرلەسىپ قيمىلداۋعا، ساباقتاستىرۋعا، توعىستىرۋعا تاباندى بولىپ، شارلاۋ، شارلاپ تەكسەرۋ جۇيەسىنىڭ رولىن جانە ۇيىمدىق ارتىقشىلىعىن ساۋلەلەندىرىپ، شارلاۋ بويىنشا جان ـ جاقتى باقىلاۋ تۇعىرىنىڭ رولىن جانە بۇقارامەن بايلانىس جاساۋ دانەكەرلىك يقۋاتىن ساۋلەلەندىرىپ، جۇيە بايلىعىن جاپپاي جۇمىلدىرىپ، قىزمەت مەحانيزمىن ورناتىپ، اقاۋسىزداندىرىپ، شارلاۋ جانە باسقا دا باقىلاۋدىڭ سايكەسۋىن، سەلبەسۋىن كۇشەيتىپ، شارلاۋ، شارلاپ تەكسەرۋ قىزمەتىنىڭ ستراتەگيالىق جۇلگەسىن كەمەلدەندىرۋ؛ شارلاۋ، شارلاپ تەكسەرۋ قىزمەتىن جۇيەلەلەندىرۋ قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، ءتۇزىم قۇرىلىسىن، قۇرىلىمنىڭ قوسىن قۇرىلىسىن، ءتارتىپ، ستيل قۇرىلىسىن، ينفورماتسيالاندىرۋ قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، ادال، كىرشىكسىز، جاۋاپكەرشىلىك ارقالايتىن شارلاۋ، شارلاپ تەكسەرۋ قوسىنىن قۇرۋعا كۇش سالۋ كەرەك.

چىن چۋانگو سوزىندە بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتى شارلاۋ، جەتەكشىلىك ەتۋ، قۇزىراۋ ـ جەتەكشىلىك ەتۋ قىزمەتىنە وسكەلەڭ ءمان بەرۋدە، باس شۋجي شي جينپيڭ كوپ رەت ماڭىزدى ءسوز سويلەپ، ماڭىزدى نۇسقاۋ جاساپ، شارلاۋ، جەتەكشىلىك ەتۋ، قۇزىراۋ ـ جەتەكشىلىك ەتۋ قىزمەتىن جاقسى ىستەۋگە ايقىن بەتالىس كورسەتىپ بەردى. “ءتورت تانىمدى” كۇشەيتىپ، “ءتورت سەنىمدى” بەكەمدەپ، “ەكىنى قورعاۋدى” ورىنداپ، باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ شارلاۋ قىزمەتى جونىندەگى ماڭىزدى بايىمداۋلارىن ىشكەرىلەي ۇيرەنىپ، دايەكتەلەندىرىپ، يدەيا مەن ارەكەتتى باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى بايىمداۋلارىنىڭ رۋحىمەن جانە پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرىمەن، ورنالاستىرۋلارىمەن باتىل بىرلىككە كەلتىرۋ كەرەك. ورتالىقتىڭ شارلاۋ، جەتەكشىلىك ەتۋ، قۇزىراۋ ـ جەتەكشىلىك ەتۋ قىزمەتىن بار كۇشپەن قولداۋدى، وعان سايكەسۋدى ماڭىزدى ساياسي مىندەت ساناپ، جەتەكشىلىك ەتۋدى، قۇزىراۋ ـ جەتەكشىلىك ەتۋدى ىرىقتىلىقپەن قابىلداپ، جەتەكشىلىك ەتۋگە، قۇزىراۋ ـ جەتەكشىلىك ەتۋگە باتىل سايكەسىپ، جەتەكشىلىك ەتۋدى، قۇزىراۋ ـ جەتەكشىلىك ەتۋدى بار كۇشپەن قولداپ، شارلاۋ، جەتەكشىلىك ەتۋ، قۇزىراۋ ـ جەتەكشىلىك ەتۋ قىزمەتىنە تاماشا ورتا جاراتىپ، قولايلى ورتا ازىرلەۋ كەرەك. شارلاۋ، جەتەكشىلىك ەتۋ، قۇزىراۋ ـ جەتەكشىلىك ەتۋ جەتىستىگىنەن تولىق، ويداعىداي پايدالانىپ، شارلاۋ، شارلاپ تەكسەرۋ قىزمەتىنىڭ جاۋاپكەرشىلىگىن قاتايتىپ، ساياسي شارلاۋدى، شارلاپ تەكسەرۋدى تەرەڭدەتىپ، شارلاۋ، شارلاپ تەكسەرۋ قىزمەت ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ۇدايىلانعان رەتتەۋ ـ تۇزەتۋ مەحانيزمىن اقاۋسىزداندىرىپ، شارلاۋدىڭ، شارلاپ تەكسەرۋدىڭ جوعارى ـ تومەن بىرلەسىپ قيمىلدايتىن جۇلگەسىن كەمەلدەندىرىپ، شارلاۋ، شارلاپ تەكسەرۋ قۇرىلىمى جانە قوسىن قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، شينجياڭنىڭ شارلاۋ، شارلاپ تەكسەرۋ قىزمەتىنىڭ جوعارى ساپالى دامۋىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتۋ كەرەك. ورتالىقتىڭ شارلاۋ، جەتەكشىلىك ەتۋ، قۇزىراۋ ـ جەتەكشىلىك ەتۋىن قوزعاۋشى كۇش ەتىپ، 3 ـ رەتكى ورتالىقتىڭ شينجياڭ قىزمەتى جونىندەگى اڭگىمە ءماجىلىسىنىڭ رۋحىن، اسىرەسە، باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى ءسوزىنىڭ رۋحىن ىشكەرىلەي ۇيرەنىپ، دايەكتەلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن جاپپاي دايەكتەلەندىرىپ، قوعام ورنىقتىلىعى جانە بايانىدى تىنىشتىق باس نىساناسىن مىقتاپ يگەرىپ، ءتۇرلى قىزمەتتەردى تىڭعىلىقتى ويداعىداي ىستەپ، جاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسياليستىك شينجياڭ قۇرۋعا قۇلشىنۋ كەرەك.

جيىن تەلەۆيزور ـ تەلەفون ءماجىلىسى فورماسىندا اشىلدى، ءارقايسى ايماقتا (وبلىس، قالا)، اۋداندا (قالا، رايون) بولىمشە جيىن الاڭى قۇرىلدى. اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم شارلاۋ قىزمەتى باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ مۇشەلەرى، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم ۇيىمداستىرۋ ءبولىمىنىڭ، شارلاۋ كەڭسەسىنىڭ قاتىستى جاۋاپتى جولداستارى، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم شارلاۋ گرۋپپاسىنىڭ بارلىق مۇشەلەرى، شارلاپ تەكسەرۋ سىناق ءتۇيىنى قىزمەتى ورىستەتىلەتىن اۆتونوميالى رايونعا توتە قاراستى ورگانداردىڭ، سونداي ـ اق كاسىپورىنداردىڭ، ءسورىنداردىڭ جانە ءارقايسى ايماقتاردىڭ (وبلىس، قالا)، اۋدانداردىڭ (قالا، رايون) نەگىزگى جاۋاپتى جولداستارى قاتارلىلار جيىنعا قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

قايىراتتانا ەكپىندەي ىلگەرىلەپ، جۇڭگوشا سوتسياليزم قۇرۋدىڭ ۇلى بارىسىندا باتىلدىقپەن ەكپىندەۋدىڭ، ءورىس اشا ىلگەرىلەۋدىڭ ايىندى تاراۋىن جازدى، بۇكىل ەلدىڭ رەفورما جاساۋىنا، ەسىك اشۋىنا جانە سوتسياليستىك وسىزامانداندىرۋ قۇرىلىسىنا كەلەلى ۇلەس قوستى.

10 ـ ايدىڭ 14 ـ كۇنى ءتۇستەن بۇرىن باس شۋجي شي جينپيڭ شىنجىن ەكونوميكالىق ەرەكشە رايونى قۇرىلعاندىعىنىڭ 40 جىلدىعىن قۇتتىقتاۋ جيىنالىسىندا ماڭىزدى ءسوز سويلەپ، شىنجىن سياقتى ەكونوميكالىق ەرەكشە رايونداردىڭ جاراتقان شۇعىلالى تابىستارىن جوعارى باعالاپ، ەكونوميكالىق ەرەكشە رايوننىڭ 40 جىلعى رەفورما جاساۋدا، ەسىك اشۋدا، جاڭالىق اشا دامۋدا تۇپتاعان قۇندى تاجىريبەلەرىن تەرەڭدەي قورىتىندىلاپ، جاڭا داۋىردەگى ەكونوميكالىق ەرەكشە رايونداردىڭ انا ءۇرلىم جوعارى باستامامەن رەفورما جاساۋدى، ەسىك اشۋدى ىلگەرىلەتۋى جونىندە كەلەلى ستراتەگيالىق ورنالاستىرۋ جاسادى. باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى ءسوزىنىڭ ويى ورەلى، يدەياسى تەرەڭ، مازمۇنى باي، ەكونوميكالىق ەرەكشە رايون قىزمەتىندە جاڭا جاعداي اشۋدى ىلگەرىلەتۋ، جاپپاي سوتسياليستىك وسىزاماندانعان مەملەكەت قۇرۋعا، 2 ـ ءجۇز جىلدىق كۇرەس نىساناسىن جۇزەگە اسىرۋعا جاڭا دا انا ءۇرلىم زور ۇلەس قوسۋ جونىنەن كەلەلى جەتەكشى ماڭگە يە، ءسوز جوق، بۇكىل پارتيانى، بۇكىل ەلدى، بۇكىل قوعامدى جاڭا ءداۋىردىڭ جاڭا ساپارىندا قۇلشىنا ءورىس اشۋعا، ەرلىكپەن العا باسۋعا شابىتتاندىراتىندىعى جانە اتتانىسقا كەلتىرەتىندىگى ءشۇباسىز.

شىنجىن ـــ رەفورما جاساعاننان، ەسىك اشقاننان كەيىن پارتيا مەن حالىق ءوز قولىمەن قۇرعان ءشت جاڭا قالا، جۇڭگوشا سوتسياليزمنىڭ ءبىر پاراق اق قاعازعا تۇسكەن تارتىمدى كارتيناسى. شىنجىنداعى قالىڭ كادرلار مەن بۇقارا قيىندىقتاردى جەڭىپ، قاجىرلىلىقپەن ىستەپ، 40 جىل ۋاقىت جۇمساپ شەتەلدەگى ءىشىنارا حالىقارالىق ۇلكەن ورتالىق قالالاردىڭ ءجۇز جىلدان استام ۋاقىتتا باسىپ بولعان بارىسىن باسىپ ءوتتى، مەشھۇر شەكارالىق شاعىن قالاشىقتان الەمدىك ىقپال كۇشكە يە حالىقارالانعان ۇلكەن ورتالىق قالاعا دەيىنگى تاريحي سىپاتتى قارىشتاۋدى، ەكونوميكالىق ءتۇزىلىس رەفورماسىنان رەفورمانى جالپى بەتتىك تەرەڭدەتۋگە دەيىنگى تاريحي سىپاتتى قارىشتاۋدى، يمپورت ـ ەكسپورت ساۋداسىن نەگىز ەتۋدەن جان ـ جاقتى، جوعارى دەڭگەيدە سىرتقا ەسىك اشۋعا دەيىنگى تاريحي سىپاتتى قارىشتاۋدى، ەكونوميكالىق اشۋدان سوتسياليستىك زاتتىق وركەنيەتتىڭ، ساياسي وركەنيەتتىڭ، رۋحاني وركەنيەتتىڭ، قوعامدىق وركەنيەتتىڭ، ەكولوگيالىق وركەنيەتتىڭ دامۋىن ءبىر تۇتاس جوسپارلاۋعا دەيىنگى تاريحي سىپاتتى قارىشتاۋدى، نىشەر اس، كيەر كيىمدى شەشۋدەن جوعارى ساپالى جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتىلىككە دەيىنگى تاريحي سىپاتتى قارىشتاۋدى جۇزەگە اسىردى. سول جىلدارى شىكوۋدا تاۋ قويناۋىن اشقان جويقىن داۋىسى كۇنى كەشەگىدەي قۇلاق تۇبىندە جاڭعىرۋدا، قازىرگى تاڭداعى شىنجىن ەكونوميكالىق ەرەكشە رايونىندا جاندى دا جالىندى تىرشىلىك لەبى ەسۋدە، بۇل جۇڭگو حالقى جاراتقان دۇنيە ءجۇزىنىڭ دامۋ تاريحىنداعى ءبىر كەرەمەت، دۇنيە جۇزىنە ەلىمىزدىڭ رەفورما جاساۋداعى، ەسىك اشۋداعى ايىندى ۇلى كۇشىن ايگىلەدى، جۇڭگوشا سوتسياليزمنىڭ جارقىن بولاشاعىن ايگىلەدى. شىنجىن سياقتى ەكونوميكالىق ەرەكشە رايونداردىڭ رەفورما جاساۋ، دامۋ ىستەرىندە قول جەتكىزگەن ناتيجەسى پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ پارمەندى باسشىلىعىنىڭ جەمىسى، قالىڭ كادرلار مەن بۇقارانىڭ ءورىس اشا ىلگەرىلەۋىنىڭ جەمىسى، بۇكىل ەل حالقى مەن شار تاراپتىڭ كەڭ كولەمدە قولداۋىنىڭ جەمىسى، بۇل پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ ەكونوميكالىق ەرەكشە رايون قۇرۋ جونىندەگى ستراتەگيالىق شەشىمىنىڭ بۇكىلدەي دۇرىس ەكەندىگىن تولىق دالەلدەدى. جاڭا داۋىردە ەكپىندەي ىلگەرىلەدى، جاڭا ساپاردى باستادى، بەينە باس شۋجي شي جينپيڭ دارىپتەگەندەي: “ەكونوميكالىق ەرەكشە رايوندى ۇزدىكسىز جاقسى قۇرىپ قانا قويماي، انا ءۇرلىم جاقسى قۇرۋ، دەڭگەيىن ءتيپتى دە جوعارىلاتۋ كەرەك”.

ادەتتە جاي كورىنگەن ءىس، ءىس جۇزىندە ەڭ ۇزگەشە بولادى. ونى جۇزەگە اسىرۋ وڭاي سياقتى كورىنگەنىمەن، جاپا ـ ماشاقاتقا تولى بولادى. شىنجىن سياقتى ەكونوميكالىق ەرەكشە رايونداردىڭ باسىپ وتكەن جولىنداعى ءاربىر قادامىنىڭ بارلىعى جەڭىل ـ جەلپى بولعان ەمەس، بارلىعىندا جاپالى قۇلشىنىس جاسالعان، ۇلى كەرەمەت جاراتىپ قالماستان، ونان دا ماڭىزدىسى، قۇندى تاجىريبەلەر تۇپتادى: ءسوز جوق، پارتيانىڭ ەكونوميكالىق ەرەكشە رايون قۇرىلىسىنا بولعان باسشىلىعىنا تاباندى بولۋ كەرەك، ءسوز جوق، جۇڭگوشا سوتسياليزم تۇزىمىنە تاباندى بولۋ جانە ونى كەمەلدەندىرۋ كەرەك، ءسوز جوق، دامۋ ـــ داۋ جۇرمەيتىن شىندىق دەگەنگە تاباندى بولۋ كەرەك، ءسوز جوق، جان ـ جاقتى سىرتقا ەسىك اشۋعا تاباندى بولۋ كەرەك، ءسوز جوق، جاڭالىق اشۋ ـــ ءبىرىنشى قوزعاۋشى كۇش دەگەنگە تاباندى بولۋ كەرەك، ءسوز جوق، حالىقتى وزەك ەتكەن دامۋ يدەياسىنا تاباندى بولۋ كەرەك، ءسوز جوق، زاڭدى عىلمي شىعارۋعا، زاڭدى قاتاڭ اتقارۋعا، ادىلدىكتى ادىل جۇرگىزۋگە، جالپى حالىقتىڭ زاڭعا بويسۇنۋىنا تاباندى بولۋ كەرەك، ءسوز جوق، تۇنىق سۋ، جاسىل تاۋ ـــ باعالى بايلىق ۇستانىمىن امالياتتا ايگىلەۋ كەرەك، ءسوز جوق، “ءبىر ەل، ەكى ءتۇزىم” نەگىزگى باعىتىن جالپى بەتتىك دالمە ـ ءدال دايەكتەلەندىرۋ كەرەك، ءسوز جوق، بۇكىل ەل ءبىر تۇتاس جۇيەسىندە ەكونوميكالىق ەرەكشە رايوننىڭ قامتۋ، جەتەكتەۋ رولىن انا ءۇرلىم ويداعىداي ساۋلەلەندىرۋگە تاباندى بولۋ كەرەك. بۇل “10 ءسوز جوق” پارتيامىزدىڭ جۇڭگوشا سوتسياليستىك ەكونوميكالىق ەرەكشە رايون قۇرىلىسى زاڭدىلىعى جونىندەگى تانىمىنىڭ تەرەڭدەۋى، جاڭا داۋىردەگى ەكونوميكالىق ەرەكشە رايون قۇرىلىسى جونىنەن كەلەلى جەتەكشى ماڭگە يە، ءسوز جوق، بارىنشا قاستەرلەپ، ۇزاق ۋاقىت تاباندى بولىپ، امالياتتا ۇزدىكسىز بايىتۋ جانە دامىتۋ كەرەك.

قازىرگى تاڭداعى دۇنيە ءجۇزى ءجۇز جىلدا بولماعان زور وزگەرىستى باستان كەشۋدە، ەلىمىز جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۋىن جۇزەگە اسىرۋدىڭ شەشۋشى مەزگىلىندە تۇر، ەكونوميكا جوعارى جىلدامدىقپەن ارتۋ ساتىسىنان جوعارى ساپالى دامۋ ساتىسىنا قاراي بۇرىلىس جاساپ، ەل ءىشى ۇلكەن اينالىمدى نەگىزگى تۇلعا ەتكەن، ەل ءىشى، حالىقارا سىندى قوس اينالىم ءبىر ـ ءبىرىن جەبەيتىن جاڭا دامۋ جۇلگەسىن قالىپتاستىرۋدا، جوعارى ساپالى دامۋدى جۇزەگە اسىرۋدا ءالى دە كوپتەگەن ولقىلىقتار، ءالسىز تۇستار بار، ەكونوميكالىق ەرەكشە رايوننىڭ دامۋى دا ءىشىنارا قيىنشىلىق پەن سىن ـ سايىسقا ءدوپ كەلۋدە. جاڭا جاعداي جاڭا جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋدى قاجەت ەتەدى، جاڭا ىسكەرلىك كورسەتۋگە ۇندەيدى، جاڭا داۋىردەگى ەكونوميكالىق ەرەكشە رايوندار العان بەتىنەن قايتپايتىن كورەسكەرلىك بەينە، ەشقاشان بوگەلمەيتىن رۋحاني كۇي ارقىلى رەفورمانىڭ كىدىرمەۋىن، ەسىك اشۋدىڭ توقتاماۋىن ىلگەرىلەتۋ كەرەك، قالىڭ كادرلار مەن بۇقارا شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۋلارىن بۇلجىماي دايەكتەلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، “ۇمتىلۋ” رۋحىن، “قۇرۋ” تەبىنىن، “ىستەۋ” ستيلىن ماڭگى ساقتاپ، انا ءۇرلىم كوپ “كوكتەمگى حيكايانى” ۇزدىكسىز جازۋعا قۇلشىنۋ، دۇنيە ءجۇزىن جالت قاراتارلىقتاي جاڭا دا انا ءۇرلىم زور كەرەمەتتەر جاراتۋعا قۇلشىنۋ كەرەك!

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 10 ـ ايدىڭ 14 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)